

- Cumhuriyet 24.05.2010

Balıkesir Dursunbey'de meydana gelen ve 13 işçinin hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan grizu patlaması, Türkiye'de daha önce yaşanan maden kazalarını gündeme getirdi. Türkiye'de 1983-2009 arasında meydana gelen 13 büyük maden kazasının 10'u grizudan kaynaklandı. Bu kazalarda 520 kişi yaşamını yitirdi.AA

Ankara- TÜRK-İŞ'e bağlı Genel Maden-İş Sendikası tarafından, "Maden ocaklarındaki işçi sağlığı ve iş güvenliği" konusunda hazırlanan rapor, maden işçilerinin hayatını tehdit eden en büyük riskin grizu olduğunu ortaya koydu.

Sendikanın raporuna göre, Türkiye'de 1983-2009 yılları arasında 13 büyük maden kazası oldu. Büyük maden kazalarının 10'u grizudan kaynaklı olarak yaşandı. Kazalardan 2'si göçük, 1'i de yanma nedeniyle meydana geldi.

Büyük maden kazalarında toplam 520 kişi hayatını kaybetti. Bu kişilerin 485'i grizudan kaynaklanan kazalarda yaşamını yitirdi. Grizudan kaynaklanan kazalarda yaşamını yitirenlerin oranı yaklaşık yüzde 93'ü buldu.

Sendikanın raporuna göre, 1983-2009 yılları arasında meydana gelen büyük maden kazalarının yaşandığı yerler, nedenleri ve kazalarda yaşamını yitirenlerin sayısı şöyle:

İş yeri Kaza Tarihi Nedeni Ölü

TTK Armutçuk 7 Mart 1983 Grizu 103
TTK Kozlu 10 Nisan 1983 Grizu 10
TTK Kozlu 31 Ocak 1987 Göçük 8
TTK Amasra 31 Ocak 1990 Grizu 5
TTK Kozlu 3 Mart 1992 Grizu 263
Yozgat-Sorgun-Madsan 26 Mart 1995 Grizu 37
Erzurum Aşkale 8 Ağustos 2003 Göçük 8
Karaman Ermenek 22 Kasım 2003 Grizu 10

Çorum Bayat 9 Ağustos 2004 Grizu 3
Kastamonu Küre 8 Eylül 2004 Yanma 19
Kütahya Gediz 21 Nisan 2005 Grizu 18
Balıkesir Dursunbey 2 Haziran 2006 Grizu 17
Bursa Mustafakemalpaşa 10 Aralık 2009 Grizu 19

Alınması gereken önlemler

Sendikanın raporunda, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının azaltılması için alınması gereken önlemlere de yer verildi.

Madencilik sektöründe iş kazaları ve meslek hastalıklarının artarak devam ettiği vurgulanan raporda, bunun sonucunda çalışanların hayatlarını ve sağlıkları kaybettiği belirtildi.

Yer altı kömür madenciliğinin ağır, içerdiği riskler nedeniyle tehlikeli ve ilk yatırım maliyeti yüksek bir iş kolu olduğu ifade edilen raporda, yer altı madenciliğinin bilgi, deneyim, uzmanlık ve denetim gerektiren bir iş kolu olduğuna işaret edildi.

Raporda, madenlerdeki iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi için uyulması gereken ana kurallar şöyle sıralandı:

- İşletmecilik kurallarına uyulmalı.
- İki havalandırma grubu olmalı.
- Ocak içindeki makineler alev sızdırmaz (antigruzu) özellikte olmalı.
- Açılan boşluklara gerekli tahkimat yapılmalı.
- Yer altına giren tüm çalışanların ferdi kurtarıcı maskeleri olmalı.
- Ocak gazları kontrol altına alınmalı.
- Madencilik sektöründe denetim yeterince sağlanamamakta. Bu nedenle denetim elemanı sayıları artırılmalı. İşletmeciliğin her aşamasında etkin denetimler yapılarak madenlerde ana kuralların yerine getirilmesi sağlanmalı.
- Teknik nezaretçi işletme sahibine ücret yönüyle bağlıdır. Bu nedenle teknik nezaretçi ücretlerinin devlet tarafından (işletme sahibinden alınarak) verilmesi denetimin daha bağımsız olmasını sağlayacaktır.
- Her işletmede çalışan sayısına bakılmaksızın her vardiyada daimi nezaretçi bulundurulmalı.
- Kayıt dışı istihdam kayıt içine alınarak kaçak ocaklarla daha etkin mücadele edilmeli.
- Tüm çalışanlar olası risklere karşı eğitilerek bilgilendirilmeli.
- Tüm çalışanlar sigortalı, sendikalı ve iş güvenceli çalıştırılmalı, örgütlenmenin önündeki

engeller kaldırılmalı.

-Her işçinin iş yeri hekiminden faydalandırılması sağlanmalı.

-Uluslararası Çalışma Örgütünün 176 sayılı Madenlerde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi Türkiye tarafından kabul edilmeli.

□□□□ **Cumhuriyet gazetesi**